

חַת־ת לַיּוֹם שְׁנַי פְּרִשְׁת שִׁלַּח (בְּחֹזֵ"ל בְּהַעֲלֹתְךָ) ט"ז סיון, ה'תש"פ

מעוניינים להקדיש לזכות יקירכם? צרו קשר kidschitas.he@gmail.com

חֲמֵשׁ / שְׁנַי עִם רִשׁוֹי

בקצרה: המרגלים עוברים בארץ ישראל, ובחרים לראות דברים לא טובים כדי לספר עליהם לבני ישראל. כאשר הם חוזרים, הם מפחידים את בני ישראל שלא ירצו להכנס לארץ ישראל. יהושע וכלב מנסים לגרם לבני ישראל לרצות ללכת לארץ.

המרגלים התחילו ללכת בדרך בה אמר להם משה רבנו ללכת, להקיף את ארץ ישראל סביב סביב. כלב ידע שהם מחפשים תרוצים כדי להחליט שיהיה קשה מדי לכבוש את ארץ ישראל מיד הגויים ולכן עקף והלך להתפלל במערת המכפלה בחברון כדי לבקש מה' שיעזר לו לא להתנהג כמותם. (כדי להבין עד כמה ארץ ישראל טובה, חברון הייתה המקום הגרוע ביותר בארץ ישראל והיא הייתה פי שבע טובה יותר מצוען המקום הטוב ביותר במצרים).

המרגלים לקחו אשכול ענבים שהיה כה גדול ששמונה מהם היו צריכים לשאת אותו על שתי מוטות. גם רמון גדול נשא אחד המרגלים, ואחר נשא תאנה גדולה. אבל יהושע וכלב לא נשאו כלום. למרות שמשוה אמר שיחזירו את הפרות, הם ידעו שהמרגלים האחרים עומדים להראות לכלם עד כמה ארץ ישראל גרועה על פי הפרות, והם לא רצו להיות חלק מזה.

ה' ידע שעם ישראל יצטרכו להקדיש שנה של תשובה כנגד כל יום שהמרגלים שהו בארץ ישראל וחפשו להוציא את דיבתה רעה. לכן ה' עשה נס, והם הלכו מהר יותר ממה שהיה אמור לקחת להם, המסע נמשך רק ארבעים יום כדי להקיף את כל ארץ ישראל והם חזרו בח' אב.

המרגלים ספרו לבני ישראל את מה שראו.

קדם כל הם אמרו דברים טובים על ארץ ישראל כדי שכלם יאזינו להם. הם אמרו שארץ ישראל היא "ארץ זבת חלב ודבש" כמו שה' אמר, והראו לכלם את הפרות.

אבל, הם הוסיפו, האנשים בארץ ישראל ענקיים, כמו הפרות. אין לנו, לבני ישראל, מספיק בטחון בה' ולכן הוא לא יעזר לנו, ועמלק נמצא קרוב לשם וירצה לתקוף אותנו שוב.

אפילו אם ה' יעזר לנו עם הענקים בארץ ישראל, ישנם עוד גויים רבים מחוץ לארץ ישראל שאינם

כִּלְבֵּי הַבַּחֲיָן שֶׁהַמְּרַגְּלִים גּוֹרְמִים לְבַנֵּי יִשְׂרָאֵל לְכַעֵס עַל מִשָּׁה רַבָּנוּ עַל כֶּךָ שְׂרוּצָה לְהַבִּיאֵם לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל. הוּא אָמַר: "הָאֵם ה' לֹא עָזַר לָנוּ פְּעָמִים רַבּוֹת קוֹדֵם לְכֵן בְּזָכוֹת מִשָּׁה רַבָּנוּ? הוּא בְּטוֹחַ יַעֲזֹר לָנוּ שׁוֹב, אֲפִילוֹ אִם זֶה לֹא מְגִיעַ לָנוּ! כָּל מָה שֶׁמִּשָּׁה אוֹמֵר שְׂאֲנוּ יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת, בּוֹדָאֵי נוֹכַל לַעֲשׂוֹת".

הַמְּרַגְּלִים לֹא וְתָרוּ, הֵם אָמְרוּ עוֹד דְּבָרִים לֹא יָפִים עַל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. הֵם אָמְרוּ שֶׁהַעֲנָקִים חֲזָקִים יוֹתֵר מֵה'. הָיִיתָ שֶׁהֵם בְּנֵי מְלָאכִים. הֵם אָמְרוּ שְׂאֲרָץ יִשְׂרָאֵל גּוֹרְמַת לְאַנְשֵׁים לְמוֹת, הָיִיתָ שֶׁבְּזָמַן שֶׁהֵם הִגִּיעוּ, ה' גָּרַם לְאַנְשֵׁי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל לְהִיטֵל עֲסוּקִים בְּקַבּוּרַת הַמֵּתִים שֶׁלָּהֶם כְּדֵי שֶׁלֹּא יִבְחִינוּ בַּמְּרַגְּלִים וַיִּפְגְּעוּ בָהֶם.

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל פָּחְדוּ שֶׁה' לֹא יַעֲזֹר לָהֶם וּבָכוּ כָּל הַלַּיְלָה- תִּשְׁעָה בְּאַב. הַגְּבָרִים הִתְלוֹנְנוּ לְמִשָּׁה וְאַהֲרֹן, "הָאֵם לֹא הָיָה עֲדִיף שְׁנֵמוֹת בְּמִצְרַיִם? בּוֹאוּ נִמְצָא לָנוּ מִנְהִיג חֲדָשׁ וְאַלְקִים חֲדָשׁ, וְנַחֲזֹר לְמִצְרַיִם".

מִשָּׁה וְאַהֲרֹן נִפְלוּ עַל הָאֲדָמָה וּבִקְשׁוּ מֵהֶם שֶׁלֹּא לְדַבֵּר כֶּךָ. יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נוּן וְכָלֵב בֶּן יְפֹנֶה קָרְעוּ אֶת בְּגָדֵיהֶם כְּדֵי לְהִרְאוֹת עַד כִּמָּה הַצָּטְעָרוּ. הֵם אָמְרוּ לְבַנֵּי יִשְׂרָאֵל "טוֹבָה הָאֶרֶץ מְאֹד מְאֹד", אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הִיא מְקוֹם טוֹב.

תְּהִלִּים / יוֹם ט"ז לַחֲדָשׁ פָּרְקִים ע"ט- פ"ב

בְּפָרֶק פ"א כְּתוּב: "תִּקְעוּ בַּחֲדָשׁ שׁוֹפָר בְּכֶסֶה לְיוֹם חַגְנוּ כִּי חֶק לְיִשְׂרָאֵל הוּא מִשְׁפָּט לְאַלְקֵי יַעֲקֹב" הַפְּסוּקִים הָאֵלֶּה מְדַבְּרִים אוֹדוֹת תְּקִיעַת שׁוֹפָר שֶׁהִיא הַמְצָוָה הָעִקְרִית בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה.

הַגְּמָרָא אוֹמַרְתָּ שֶׁפְּסוּקִים אֵלֶּה מְדַבְּרִים גַּם אוֹדוֹת הַפְּרִנְסָה שֵׁישׁ לְכָל יְהוּדֵי בְּשָׁנָה שֶׁתְּבוֹא. יְשָׁנָה מַחְלֶקֶת בְּגִמְרָא, הָאֵם אָדָם נִשְׁפָּט בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה אוֹ מִדֵּי יוֹם וְאוּלַי אֲפִלוֹ מִדֵּי שָׁעָה!

חֲסִידוֹת מְסַבְּרִיהָ, שְׂזוּ בְּאֵמַת אֵינָה מַחְלֶקֶת - הֵם מְדַבְּרִים עַל דְּבָרִים שׁוֹנִים. בְּרוּחָנִיּוֹת בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה יוֹם כְּפוּר מַחְלִיטִים מַה יְהִיָּה לְאָדָם. אֲבָל בְּהִתְאָם לְהִתְנַהֲגוֹת שְׁלוֹ מִדֵּי יוֹם וּמִדֵּי דָקָה, מַחְלִיטִים עֲבוּר הָאֵם הַכַּח הַרוּחָנִי שֶׁמְגִיעַ לוֹ יֵרֵד בְּאִפְן גְּשָׁמִי וַיִּתֵּן לוֹ פְּרִנְסָה, אוֹ יִשְׁאָר בְּצוּרְתוֹ הַרוּחָנִית וַיִּמְתֵּן לוֹ בִּגְן עֵדֶן.

יְשָׁנָם אֲנָשִׁים שְׁחוֹשְׁבִים שֶׁהֵיוֹת וּבְכָל מְקָרָה ה' מַחְלִיט בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה וּבַיּוֹם כְּפוּר, זֶה לֹא מִשָּׁנָה אִם הֵם מִתְפַּלְלִים בְּמִנְיָן אוֹ הוֹלְכִים לְשַׁעוֹר תּוֹרָה אוֹ מְקַיְמִים מְצוּוֹת אַחֲרוֹת. אוֹ שֶׁהֵם יִקְבְּלוּ אוֹ שֶׁהֵם לֹא יִקְבְּלוּ אֶת זֶה!

אֲבָל זֶה לֹא נִכוּן, אֲפִלוֹ אִם בְּשָׁמַיִם הִחְלַט שֶׁהָאָדָם יִקְבַּל הַרְבֵּה, אִם הוּא לֹא מְרוּיַח אֶת בְּרַכַּת ה', הוּא לֹא יִקְבַּל אֶת הַבְּרָכָה שֶׁל הַגְּשָׁמִיּוֹת. וְהַהֲפֹךְ גַּם הוּא נִכוּן אֲפִלוֹ אִם מִיִּשְׁהוּ לֹא אִמּוֹר לְקַבֵּל הַרְבֵּה, בְּבְרַכַּת ה', הַמְעַט יְכוּל לְעֲזוֹר לוֹ אֲפִלוֹ יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר אִם קַבַּל הַרְבֵּה.

תְּנִיָּא / שַׁעַר הַיְחוּד וְהָאֲמוּנָה פָּרֶק ו' (ט"ז סִיּוֹן שָׁנָה פְּשוּטָה)

בְּפָרֶק הַקּוֹדֵם אָמַר הָאֲדָמוּ"ר הַזֶּקֶן שֵׁישָׁנָם שְׁנֵי שְׁמוֹת לֵה': הַיְוִיָּה וְאַלְקִים. הַיְוִיָּה הוּא הַשֵּׁם דְּרָכּוּ ה' נוֹתֵן אֶת הַחַיּוֹת לְעוֹלָם, וְאַלְקִים הוּא הַשֵּׁם דְּרָכּוּ ה' מְסַתֵּיר אֶת הַחַיּוֹת.

הַיּוֹם הָאֲדָמוּ"ר הַזֶּקֶן אוֹמֵר שֶׁלְשָׁם אֲלָקִים יְשָׁנָה אוֹתָהּ גִּימְטְרִיָּה כְּמוֹ לְמַלְאָה "הַטְּבַע". רוֹאִים אֶת הָעוֹלָם בְּאִפְן שֶׁל אֲלָקִים.

זֶה נִרְאָה כְּאִלוֹ הָעוֹלָם מִתְנַהֵל מְעַצְמוֹ עַל פִּי "חֲקִי" הַטְּבַע, בְּמְקוֹם לְהַזְדַּקֵּק לַחַיּוֹת שֶׁל ה' שֶׁתִּשְׁאָר וְתַחֲיָה כָּל הַזָּמַן.

לְמַדְנֵנוּ קוֹדֵם גַּם, שֶׁשְׁנֵי הַשְּׁמוֹת הָאֵלֶּה שֶׁל ה' הֵם רַק שְׁנֵי שְׁמוֹת, אֲבָל ה' הוּא אֶחָד. הַיּוֹם מְסַבֵּיר

האדמו"ר הזקן איך אפֿשר לראות שהם אחד.

הויה זה חסד.

אלקים הוא גבורה

אם הויה ואלקים היו שני דברים נפרדים אז שם הויה היה נותן חיות לכל דבר, ושם אלקים היה לוקח את החיות של הכל.

אולם כיון ששניהם שמת ה' הם פועלים יחד והם צריכים אחד את השני.

ה' צריך לתת את החיות וצריך להשתמש בגבורה כדי להסתיר כך שהחיות לא תאיר כל כך בעצמה על מנת לאפשר לכלם לחיות בעולם כמו שרצה שיהיה.

היום יום / ט"ז סיון

אדם שהשן שלו כואבת מאד יודע שהוא צריך ללכת לרופא שנים. הוא מבין שיש לרופא השנים את הכלים שבעזרת ה' יגרמו לו להבריא.

נשמה של יהודי יכולה גם לכאב חס ושלום. למשל אם מישהו מדבר דבורים שאינם אמת, זה מכאיב לנשמה. כאשר השן כואבת מרגישים אותה ורוצים שהכאב יחלף. כן הוא גם עם הנשמה. אם הדברים שאנו עושים לא עוזרים לבריאות הנשמה יש להרגיש זאת ולרצות להיות טובים יותר.

כאשר השן כואבת אנו יודעים שהליכה לרופא השנים תעזור שנרגיש טוב יותר בעזרת ה'. כן הדבר כאשר לנשמה כואב. עלינו לדעת שאפֿשר להרגיש טוב יותר ובעזרת ה' ללמד איך להתנהג כפי שיהודי צריך להתנהג.

הרבי כותב סבות שונות למה נשמת היהודי יכולה להיות "לא בריאה".

עד שהרופא (למשל המשפיע) מוצא מה בדיוק גורם לנשמה להיות חולה, ועוזר להרגיש טוב יותר, הוא צריך לחיות חיים בריאים.

כיצד יהודי מתנהג באפֿן בריא, על ידי למוד תורה, קיום מצוות, מדות טובות התרחקות מעבירות ורעיונות שהם הפך התורה.

ספר המצוות / מצות עשה רמ"ו

המצוה של היום, **מצות עשה רמ"ו**, לומדים (כמו שלמדנו בימים האחרונים) שאם ישנם אנשים שיש להם וכוח בענייני כסף ורכוש, לבית הדין יש מצוה להחליט כיצד לנהג על פי הלכות התורה.

רמב"ם / הלכות טוען ונטען (פרקים י"ג, י"ד, ט"ו)

פרק י"ג - הנה מקרה שיכול להופיע בפני בית הדין: ראובן גר בבית במשך זמן רב, ושמעון הגיע אליו ואמר לו: "מה אתה עשה בבית הזה? זה הבית שלי!"

מה בית הדין צריך לעשות?

יש בעיה גדולה כאן, לראובן אין חוזה להראות שהבית הזה שלו! הוא לא שמר על החוזה! בית הדין יאמין לראובן ויאפשר לו להשאר בבית, בגלל ענין שנקרא "חזקה".

אם אדם גר בבית או השתמש בשדות במשך 3 שנים, תוך ידיעה של אנשים אחרים, זו ההוכחה שזה שייך אליו, בגלל שאחרת שמעון היה צריך לומר לו לעבור מהמקום כבר לפני זמן רב!

אבל ישנם אנשים שזו אינה הוכחה עבורם, למשל שתפים לעסק. בגלל שיכול להיות שלאנשים

האלה לא יפריע שהשותף משתמש בבית שלהם, אבל זה לא אומר שהם מוכנים שהוא ישאר שם לתמיד.

ישנה הלכה שונה בכזה מקרה - שמעון צריך להוכיח שהבית היה שייך לו בעבר וצריך להשבע בשבועה מיחדת שהוא לא נתן אותו או מכר אותו.

פרק י"ד - אחד הדברים שלומדים שאפילו אם אדם לא יכול להשתמש בחזקה כדי להוכיח שהמקום שייך לו, הוא יכול להביא עדים שיוכיחו שקנה זאת.

אבל גנב לא יכול לעשות זאת. אם בעבר הוא גזל שדה, בית הדין לא יוכל לבטח בו אף פעם, בגלל שאולי הוא רק העמיד פנים שמוכר את השדה היות שחשש מהגזלן.

פרק ט"ו - מלמד מה לעשות באשר עדים באים לבית הדין לומר שלאדם יש חזקה על נחלה, אבל לא מעידים בדיוק את אותה עדות. אם אחד האנשים אומר שהוא הצמיח שם חטה במשך שלוש שנים, והעד השני אומר שצמחה שם שעורה. מקבלים את עדותם כיון שזהו הבדל זעיר. אבל אם אחד העדים אומר שעבד שם בשנים אלו ואלו והעד השני אומר שהוא עבד בשנים אחרות, אין כאן עדים שיעידו שזו חזקה ולכן עליו לתת את הנחלה חזרה.

דרכי החסידות / פרקי אבות פרק ב'

במשנה הראשונה בפרקי אבות שלומדים השבוע, רבי אומר דבר חשוב ביותר

"איזו היא דרך ישרה שיבור לו האדם? כל שהיא תפארת לעושיה ותפארת לו מן האדם".

הרבי מסביר את המשנה כך: הדרך הנכונה אותה צריך האדם לבחור, שהוא ירצה לקיים מצוות. שיבחין שהדרך הכי טובה ליהודי לחיות בה היא לא רק בגלל שכך הוא גדל. ואז, שזה יהיה באופן שכל אחד יראה עד כמה יפה ומיחד (תפארת) לקיים מצוות. הדבר צריך לגרום לו להראות יפה ואנשים אחרים ילמדו עד כמה יפה באשר הולכים בדרך ה', דרך התורה.